Petra Durst-Benning

Gėlių pranašystės

Istorinis romanas

Iš vokiečių kalbos vertė
Eglė Bukantytė

GIMTASIS ŽODIS

Vilnius, 2012

UDK 821.112.2-31
Du376

Versta iš:
Petra Durst-Benning
Das Blumenorakel

© by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin.
Published in 2008 by List Verlag
© Vertimas į lietuvių kalbą,
Eglė Bukantytė, 2012
© „Gimtasis žodis“, 2012

ISBN 978-9955-16-365-7

Laukinio ežero undinė

Pievos aplink žaliai ir mėlynai raibuliuojantį laukinio ežero vandenį buvo itin vešlios, todėl piemenys jose mėgo ganyti ožkas. Gyvuliai čia ramiai skabydavo kvepiančius žolynus, nė vienam jų niekada nekildavo pagundos pradėti šokinėti ar pabėgti nuo bandos.

Patenkintas pasirinkta ganykla jaunasis piemuo išsitraukė dūdelę ir atsidavęs ėmė ją pūsti. Tačiau netrukus į jo svajingą melodiją įsiliejo kiti, daug gražesni ir subtilesni garsai, sklindantys kažkur iš ežero.

Piemuo nustebęs priėjo prie kranto. Jis negalėjo patikėti savo akimis: ežero viduryje ant uolos sėdėjo nenusakomo grožio undinė juodomis garbanomis ir žaliomis akimis. Ji grojo auksine arfa ir dainavo tyru, skambiu lyg varpelis balsu – tokio žavingo balso piemuo dar niekada nebuvo girdėjęs. Undinė pažvelgė į jaunuolį, nusišypsojo jam ir ėmė dainuoti toliau.

Tokio grožio piemuo dar niekada nebuvo regėjęs, jo ausų dar niekada nebuvo pasiekę šitokie nepaprasti garsai! Būtų mielai jų klausęsis visą amžinybę. Pas gyvulius jis grįžo jau sutemus.

Nuo tol kas vakarą ateidavo prie ežero pasiklausyti kerinčio jos dainavimo.

Vieną dieną gražuolė jaunikaičiui pasisakė esanti Merlinė. Tačiau jis niekuomet negalįs jos šiuo vardu vadinti nei jo ištarti, nes tuomet atsitiksią kažkas negero.

Piemuo sutrikęs linktelėjo.

Kartą eidamas prie ežero jis sutiko seną degutininką, kuris jau kadais keliavo po šias apylinkes. Turįs būti atidus, perspėjo šis piemenį. Ne vienas dailus jaunuolis, apžavėtas nuostabaus undinės balso, žuvo ežero bangose.

Tačiau jo perspėjimai buvo beprasmiai – jaunojo piemens širdis seniai priklausė Merlinei. Vieną vakarą atėjęs prie ežero ir neradęs undinės, sėdinčios ant uolos, jis nejučia šūktelėjo jos vardą.

„Merline!..“

Tačiau vietoje jos ežero vidury jis išvydo tamsiai raudoną rožę. Norėdamas ją pasiekti, jaunuolis puolė į vandenį ir bemat įsipainiojo į vandens augalų gijas. Išsigandęs maskatavo rankomis ir kojomis, tačiau laukinis ežeras jo nebepaleido ir įsitraukė į savo gelmę.

Visą naktį ir dar kitą rytą ožkos veltui bliovė šaukdamosi savo šeimininko. Paskui nuklydo į miškus aplink ežerą ir daugiau jų niekas niekada nebematė.

1 skyrius

1871-ųjų sausis

– Baden Badenas! Jau dabar žinau, kad šis miestas man nepatiks.

Flora paniurusi žvelgė pro traukinio langą. Sumišę su tyliai krintančiu sniegu, juodi garvežio dūmai virto bjauria ūkana. Pro ją viskas atrodė lyg pilki šešėliai. Pavieniai praeiviai kulniavo įtraukę nosis į paltų apykakles arba dengėsi jas nosinaitėmis, norėdami išvengti nemalonaus anglies tvaiko.

Flora mostelėjo šalia stoties esančio viešbučio link. Po jo langais kabojo didžiulė vėliava.

– „Bavarijos“ viešbutis. Tik pažiūrėk, kaip jie giria savo valgius ir gėrimus! Kokie pasipūtėliai!

– Nesijaudink, mūsų viešbutis yra gerokai toliau ir tikrai ne toks prašmatnus.

Šalia Floros sėdinti Hana Kerner atsiduso. Ko jau ko, o dukters verkšlenimų jai dabar visiškai nesinorėjo klausytis.

– Na, bent tiek. Brrr! Kaip niūru! Kaip tuščia. Ir čia mūsų verslas bus sėkmingas? Nesąmonė...

Flora, rodos, nė nejuto, kad jos mina ne ką malonesnė negu Baden Badenas tą žiemos dieną.

Hana nejučia taip pat mestelėjo skeptišką žvilgsnį į apsnigtą miestą. Nematyti nė vieno kareivio – nežinia, ar tai geras ženklas, ar blogas. Tęsėsi karas, Prancūzija oficialiai dar nebuvo kapituliavusi, nors laikraščiai mirgėte mirgėjo nuo pranešimų apie vokiečių pergalę prieš prancūzus. Versalio rūmų Veidrodžių salėje karalius Vilhelmas prieš keletą dienų pasiskelbė kaizeriu, spaudoje buvo kalbama apie „galutinį nukariavimą“. Vokietijos kaizeris Versalyje – tai bent! Helmutas, Hanos sutuoktinis, drauge su kitais kaimo vyrais į naujojo

kaizerio sveikatą pakėlė ne vieną bokalą alaus ir sùdaužė ne vieną stiklelį degtinės.

O kas, jei prancūzai visai nesijautė „galutinai nukariauti“? Gal Prancūzija ruošėsi smogti atsakomąjį atkirtį? Jei taip, tai joms su Flora Baden Badene buvo itin nesaugu...

Nors Hana iš ankstesnių kelionių šį miestą gana gerai pažinojo ir jį mėgo, šįkart čia jautėsi kiek nejaukiai. Keliauti į Baden Badeną tikrai būta geresnių laikų nei šių metų sausis. Kaip tik dėl to matant Florai Hana stengėsi laikytis ramiai. Nebuvo reikalo, kad jos duktė, ir šiaip jau priešiškai nusiteikusi, imtų dar ir bijoti.

Keletą dienų prieš joms išvykstant Helmutas klausinėjo kiekvieną, apsilankiusį Baden Badeno apylinkėse, kokia ten politinė padėtis, tačiau nė vienas nebuvo girdėjęs apie jokius susirėmimus ar neramumus. Taigi jos galinčios ramiai važiuoti. Hana neprieštaravo. Kaip ji galėtų priešintis? Juk negalima sėdėti sudėjus rankų ir laukti geresnių laikų! Reikia pasirodyti klientams, kad šie jų neužmirštų.

Ir tokiomis sunkiomis aplinkybėmis Hana turėjo sudominti dukrą kelionėmis ir prekyba. Iki šiol jai sekėsi nekaip...

Traukinys jau buvo sustojęs. Kupė durys atsidarė, plūstelėjo šaltas oras, ramybė baigėsi.

– Nustok raukytis! – pasakė Hana Florai. – Čiupk lininį krepšį su maistu ir lauktuvėmis, aš panešiu kuprinę ir lagaminą.

Bekalbėdama ji apsigobė žalio milo skraiste, atidžiai žvilgtelėjo į savo atvaizdą aprūkusiame stikle, pasitaisė skrybėlę ir patenkinta nusišypsojo: tamsiai žalios spalvos skrybėlė ir apsiaustas puikiai derėjo prie jos beveik juodų plaukų ir tamsių akių. Skraistė su skrybėlaite buvo ne tautinio kostiumo dalis, o Geningeno sėklų pardavėjos skiriamasis ženklas – moters, prekiaujančios gėlių ir daržovių sėklomis ir tulpių svogūnėliais. Ne visoms moteriškėms iš Hanos kaimo tokia apranga tiko taip kaip jai. Būdama trisdešimt devynerių, ji vis dar atrodė patraukli.

Flora taip pat vilkėjo Geningene mėgstamos žalios spalvos drabužį. Tačiau jos pečius milo apsiaustas slėgė lyg sunki našta.

„Ak, mergyte, sėklų pardavėjos gyvenimas nėra toks jau blogas“, – pamąstė Hana.

Po kelių minučių abi moterys karieta riedėjo miesto centro link. Iš pradžių Hana ketino viešbutyje atsikratyti nešulių, o tada susitikti su pirmaisiais klientais.

Karietai dardant išvažinėtu Ilgosios gatvės sniegu, Hana rodė dukrai rūmus, namus, viešbučius – čia gyveno garbingieji Baden Badeno svečiai. Floros veidas buvo abejingas. Garbioji klientūra jos visiškai nedomino – tai buvo aiškiai matyti. Tačiau Hana ant dukros nepyko, jai plyšo širdis matant ją tokią nelaimingą.

Kaip ji mylėjo savo mergaitę! Žinoma, mylėjo ir dvejais metais už Florą jaunesnius dvynius. Bet duktė jai buvo ypatinga.

Flora...

Ne tik dėl to, kad nepaprastai panaši į ją pačią – kaip iš akies lupta: tokie pat tamsūs banguoti plaukai – Hanos, tiesa, jau buvo išvagoti sidabrinių sruogelių, – tvirtas ir aukštas stotas – gal kiek per stambus kaip moteriai, bet geriau toks nei liaunos nendrelės, linkstančios nuo menkiausio vėjelio. Motina ir dukra buvo rudakės, tačiau Hanos akys spindėjo lyg angliukai, o Floros akių spalva panėšėjo į šokoladą. Hana savo dukrą laikė dailia. Gal ji ir nėra kvapą gniaužianti gražuolė, užtat miela mergaitė. Bent jau dažniausiai...

Jei ji anuomet, prieš dvidešimt vienerius metus, nebūtų po širdimi nešiojusi savo dukrelės, niekuomet nebūtų iš Niurnbergo atvykusi į Geningeną netoli Švabijos kalnų. Galbūt visą gyvenimą būtų likusi tarnauti tėvų viešbutyje. Arba ištekėjusi už kokio Frankonijos bambeklio. Be šito vaiko ji niekada nebūtų gavusi Helmuto! Vyriškio, kurį mylėjo iki skausmo. Tiesa, jis nebuvo sužavėtas, kai aną šaltą gruodžio dieną ji su lagaminu rankoje atvyko į Geningeną pranešti jam „džiugios žinios“. Tačiau pasielgė taip, kaip tokiu atveju derėjo garbingam vyrui: ją vedė. Didelės meilės anuomet dievaži nebuvo. Ji išaugo bėgant metams. Šiandien savo gyvenimo be Helmuto Hana nė įsivaizduoti nebegalėjo. Taip pat ir kitokio amato nei Geningeno sėklų pardavėjos. Tokios pačios laimės ji linkėjo ir savo dukrai.

Flora, gėlių deivė, būti sėklų pardavėja visiškai nenorėjo, ji turėjo kitą svajonę. Ji mąstė vien tik apie gėles. Kažin, gal tos kvailystės iš tiesų buvo susijusios su jos vardu? Kai kas kaime taip manė.

– Būtumėt pavadinę ją Valdtraut ar Edelgard! – sakė.

Tai buvo užuomina, kad nedera laužyti tradicijos vaikus vadinti krikštatėvių vardais.

Tokį neįprastą vardą pasiūlė Helmutas.

– Vaikas, gimęs gamtoje, turi būti pavadintas gėlių deivės vardu, – pareiškė jis.

Hanai viskas buvo vis tiek, ji tomis dienomis blaiviai mąstyti nesugebėjo. Placenta trūko lauko vidury – tereikia įsivaizduoti! Tačiau, nors ir skubotai atėjusi į pasaulį, Flora jiems didelių rūpesčių nekėlė. Ji buvo meilus vaikas, kaime visi gyrė mažylę, kuri nuolat vaikščiojo nešina gėlėmis.

Tai prisiminusi Hana nusišypsojo, tačiau netrukus ir vėl sunkiai atsiduso.

Pastaruoju metu Floros meilia išties nepavadintum. O dabar sėdėjo šalia motinos nutaisiusi tokią miną, lyg būtų vedama ant ešafoto!

– Liaukis, dukra!

Vežėjas atsisukęs pasižiūrėjo į jas, tačiau Hanai buvo nė motais. Kai kuriuos dalykus būtina išsakyti.

– Žinau, kad svajoji daryti gėlių puokštes. Tačiau svajonės išsisklaido lyg dūmas. Juk pas sodininką Gruberį Roitlingene tau visai nepatiko! Buvai tarnaitė, prakaitavai dėl kitų, o aš namie neišmaniau, kaip aprėpti visus darbus. Mes su tėvu neprieštaravome, išleidome tave pas ponią Gruber. Norėjai mokytis – skersai kelio tau nestojom. O kas iš to išėjo? Pasibaisėjai tokiu darbu! Maldaute maldavai tėvą, kad tau ten nebereikėtų grįžti... Prašom sustoti! – staiga ji šūktelėjo vežikui.

– Čia? Maniau, jog važiuojate į Tūkstančio Sielų gatvę!

Vyriškis suirzęs papurtė galvą, tačiau padėjo Hanai iškelti nešulius.

– Bet juk ten buvo ne gėlių parduotuvė, o ūkis! Bet kur kitur būčiau daugiau pasimokiusi kurti puokštes, – niurnėjo Flora, bato smaigaliu daužydama sniegą.

Kaip Hana būtų norėjusi ją apkabinti! Tačiau tepasakė:

– Šiaip ar taip, dabar atėjo laikas dirbti pas mus, kaip ir tavo draugės dirba pas savo tėvus. Ir ne visoms taip lengva kaip tau... Štai,

kad ir Zuzė – jos su motina Pietų Švarcvalde triūsia, galima sakyti, vien neturtingiesiems. Su Baden Badenu nepalyginsi... Tokios geros kokybės sėklų daugiau niekur nerasi!

„Pamačiusi šio miesto prabangą, Flora tikrai juo susižavės“, – viltingai mąstė Hana.

– Kurgi mes einame? Maniau, pavažiuosim ilgiau...

Hana nusišypsojo.

– Noriu tau šiek tiek aprodyti miestą. Juk kelionė traukiniu nebuvo tokia varginanti, kad negalėtume keletą minutėlių paėjėti pėsčiomis, ar ne?

– Jei tai būtina...

Atsidususi Flora stvėrė lininį krepšį ir kuprinę, Hana paėmė lagaminą, ir abi nužingsniavo tiltu per Oos upę.

– Štai čia – lošimo namai, – Hana parodė didelį pastatą. – Šiame pastate yra ne tik garsusis kazino, bet ir šokių salės, prabangus restoranas ir dar galai žino kas.

Flora niekinamai vyptelėjo.

– Ganėtinai pompastiška, ar ne?

Hana nusprendė nekreipti dėmesio į dukters niurzgėjimą.

– Pamatysi, Baden Badene yra tiek grožybių! Be to, čia visiškai saugu, mes apsistosime gerame viešbutyje pas malonią šeimininkę – ko daugiau norėti?

Hana papurtė galvą. Toks pokalbis šitokiame šaltyje – kokia nesąmonė! Po šitiek ginčų Kalėdų dienomis ir Naujųjų metų išvakarėse. Kartais ji imdavo svarstyti, ar juodu su Helmutu nebuvo per daug nuolaidūs.

Nesulaukusi iš Floros jokio atsakymo, Hana tęsė:

– Juk žinai, kad šias sėklas iš Martino Gselio tėvas nupirko už didelius pinigus. Jis nori, kad tu patektum į itin gerą prekybos sritį. Didžioji dalis klientų čia yra gėlininkai – kaip tik tau! Be to, čia galima labai gerai uždirbti. Tiesa, tas karas, jis daug ką pagadino. Kaip tik todėl labai svarbu šiemet pasirodyti visiems klientams. Kitaip jie galų gale ims pirkti sėklas kitur, o mes būsime veltui investavę pinigus.

Hana papurtė galvą.

– Ak, Flora, nekankink manęs...

Norėdama praleisti dvi krepšiais nešinas moteris, Hana žengė žingsnį į gatvę, kuria kaip tik tuo metu riedėjo vežimas. Ji staigiai šoko atgal ant šaligatvio. Po galais, pamokslams yra ir geresnių vietų, dievaži! Įtūžusi atsisuko į Florą.

– Jeigu būčiau žinojusi, kad būsi tokia aikštinga, būčiau pasilikusi namie! Tada galėtum viena sau galvoti, kaip susitvarkyti.

Hana nejučia sudejavo. Nors buvo apsiavusi tvirtus storapadžius aulinius, šaltis smelkėsi iki kaulų smegenų. Prieš daugelį metų jos dešinė koja buvo patekusi į žvėrių pinkles ir nuo to laiko jautriai reagavo į šaltį.

Nusigandusi Flora kaltai pažvelgė į motiną.

– Ak, mama, atleisk man... Nepyk. Aš judviem su tėčiu tikrai dėkinga! Norėjau tik...

Hana apkabino dukterį. Dabar jos visiškai užtvėrė šaligatvį, bet jai buvo vis tiek.

– Svajonės, vaike, suprantu...